

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
ПРОФСПІАКИ ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРОФСПІЛКОВИЙ ВІСНИК
спеціальний випуск

АТЕСТАЦІЯ
ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ

Львів – 2012

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Н А К А З

06.10.2010 N 930

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
14 грудня 2010 р.
за N 1255/18550

Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників

*(Із змінами, внесеними згідно з Наказом
Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)*

Відповідно до частини четвертої статті 54 Закону України "Про освіту" (1060-12), частини першої статті 32 Закону України "Про дошкільну освіту" (2628-14), частини першої статті 27 Закону України "Про загальну середню освіту" (651-14), статті 25 Закону України "Про позашкільну освіту" (1841-14), частини четвертої статті 45 Закону України "Про професійно-технічну освіту" (103/98-ВР), частини четвертої статті 48 Закону України

“Про вищу освіту” (2984-14) та з метою стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності

Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Типове положення про атестацію педагогічних працівників, що додається.

2. Міністерству освіти і науки Автономної Республіки Крим, управлінням освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій забезпечити дотримання вимог цього Типового положення про атестацію педагогічних працівників.

3. Визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства освіти України від 20.08.93 N 310 (з0176-93) “Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників України”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02.12.93 за N 176, та від 01.12.98 N 419 (з0792-98) “Про внесення змін і доповнень до Типового положення про атестацію педагогічних працівників України”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 15.12.98 за N 792/3232.

4. Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Єресько О.В.) забезпечити державну реєстрацію цього наказу в Міністерстві юстиції України в установленому законодавством порядку.

5. Опублікувати Типове положення про атестацію педагогічних працівників в Інформаційному збірнику Міністерства освіти і науки України та розмістити його на офіційному веб-сайті Міністерства.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти

на першого заступника Міністра Жебровського Б.М.

7. Наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

Д.В.Табачник

ПОГОДЖЕНО:

Заступник

Міністра фінансів України

А.І.Мялковський

Міністр економіки України

В.П.Цушко

Міністр праці та соціальної
політики України

В.Надрага

Міністр

культури і туризму України

М.А.Кулиняк

Міністр охорони здоров'я
України

З.М.Митник

Заступник Міністра України
з питань надзвичайних ситуацій
та у справах захисту населення
від наслідків Чорнобильської
катастрофи

В.Романченко

Міністр

транспорту та зв'язку України

К.О.Єфименко

Міністр внутрішніх справ України	А.В.Могильов
Міністр оборони України	М.Б.Єжель
Т.в.о. Міністра регіонального розвитку та будівництва України	М.П.Сорока
Заступник Міністра України у справах сім'ї, молоді та спорту	А.В.Домашенко
Голова Державного комітету лісового господарства України	М.Х.Шершун
Голова Державного комітету статистики України	О.Г.Осауленко
Генеральний директор Федерації роботодавців України	Р.В.Іллічов
Віце-президент Спілки орендарів і підприємців України	Б.В.Ільченко
В.о. президента Спілки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України	В.Биковець
В.о. президента Всеукраїнської асоціації роботодавців	В.Биковець

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
06.10.2010 N 930

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
14 грудня 2010 р.
за N 1255/18550

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ про атестацію педагогічних працівників

I. Загальні положення

1.1. Це Типове положення визначає порядок проведення атестації педагогічних працівників дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, навчально-методичних (науково-методичних) установ і закладів післядипломної освіти, спеціальних установ для дітей, а також педагогічних працівників закладів охорони здоров'я, культури, соціального захисту, інших закладів та установ у штаті яких є педагогічні працівники (далі – навчальні та інші заклади). *(Пункт 1.1 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)*

1.2. Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за якою

визначаються відповідність педагогічного працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації, присвоюється кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.

1.3. Метою атестації є стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності навчально-виховного процесу.

1.4. Основними принципами атестації є відкритість та колегіальність, гуманне та доброзичливе ставлення до педагогічного працівника, повнота, об'єктивність та системність оцінювання його педагогічної діяльності.

1.5. Атестація педагогічних працівників навчальних та інших закладів є обов'язковою.

1.6. Атестація може бути черговою або позачерговою. Чергова атестація здійснюється один раз на п'ять років.

1.7. Умовою чергової атестації педагогічних працівників є обов'язкове проходження не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації на засадах вільного вибору форм навчання, програм і навчальних закладів.

Ця вимога не розповсюджується на педагогічних працівників, які працюють перші п'ять років після закінчення вищого навчального закладу. *(Абзац третій пункту 1.7 розділу I виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)*

1.8. Позачергова атестація проводиться за заявою працівника з метою підвищення кваліфікаційної категорії (тарифного розряду) або за поданням керівника чи педагогічної ради навчального закладу з

метою присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності.

Позачергова атестація з метою підвищення кваліфікаційної категорії може проводитися не раніш як через два роки після присвоєння попередньої. *(Абзац другого пункту 1.8 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)*

1.9. Центральні органи виконавчої влади, у підпорядкуванні яких є навчальні та інші заклади, на підставі цього Типового положення за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти можуть розробляти свої положення про атестацію педагогічних працівників, в яких визначаються умови та порядок присвоєння кваліфікаційних категорій, педагогічних звань з урахуванням особливостей і специфіки їх роботи.

(Пункт 1.9 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

II. Порядок створення та повноваження атестаційних комісій

2.1. Для організації та проведення атестації педагогічних працівників у навчальних та інших закладах, органах управління освітою щороку до 20 вересня створюються атестаційні комісії I, II і III рівнів.

2.2. Атестаційні комісії I рівня створюються у дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладах I-II рівнів

акредитації незалежно від підпорядкування, типів і форм власності, навчально-методичних (науково-методичних) установах, закладах післядипломної педагогічної освіти, спеціальних установах для дітей, а також закладах охорони здоров'я, культури, соціального захисту та інших закладах і установах, у штаті яких є педагогічні працівники.

2.3. Атестаційні комісії II рівня створюються у відділах освіти районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, інших підрозділах місцевих органів виконавчої влади та виконавчих органів рад, у підпорядкуванні яких перебувають навчальні та інші заклади.

2.4. Атестаційні комісії III рівня створюються в Міністерстві освіти і науки Автономної Республіки Крим, управліннях освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, інших відповідних структурних підрозділах місцевих органів виконавчої влади.

2.5. Центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковано навчальні та інші заклади, створюють атестаційні комісії у відповідних міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади або делегують свої повноваження атестаційним комісіям III рівня.

(Пункт 2.5 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

2.6. Атестаційні комісії усіх рівнів створюються у складі: голови, заступника голови, секретаря, членів атестаційної комісії. Головою атестаційної комісії є керівник (заступник керівника) навчального закладу

або відповідного органу управління освітою. Про створення атестаційної комісії та затвердження її складу видається наказ.

Кількість членів атестаційної комісії не може бути меншою п'яти осіб.

(Абзац другий пункту 2.6 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

2.7. Атестаційні комісії усіх рівнів формуються з педагогічних працівників навчальних та інших закладів, працівників відповідних органів управління освітою, представників відповідних профспілкових органів, методичних та психологічних служб. До складу атестаційних комісій також можуть входити представники наукових та інших установ, організацій об'єднань громадян (за згодою).

(Пункт 2.7 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

2.8. Атестаційні комісії усіх рівнів створюються на один рік до формування нового складу атестаційної комісії. Персональний склад атестаційних комісій протягом року може змінюватися.

2.9. Педагогічні працівники, які входять до складу атестаційної комісії, атестуються на загальних підставах та не беруть участі у голосуванні щодо себе.

2.10. Якщо кількість педагогічних працівників навчального та іншого закладу становить менш як 15 осіб, їх атестація проводиться атестаційними комісіями I рівня, визначеними відповідним органом управління освітою, або атестаційними комісіями II рівня.

2.11. Атестація педагогічних працівників притулків для дітей, центрів соціально-психологічної реабілітації дітей, центрів медико-соціальної реабілітації дітей закладів охорони здоров'я, соціально-реабілітаційних центрів (дитячих містечок) здійснюється атестаційними комісіями II рівня за місцезнаходженням цих установ.

2.12. Атестаційні комісії I рівня мають право:

1) атестувати педагогічних працівників на відповідність займаній посаді;

2) присвоювати кваліфікаційні категорії "спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії" (атестувати на відповідність раніше присвоєним кваліфікаційним категоріям);

3) порушувати клопотання перед атестаційними комісіями II, III рівнів (якщо навчальні та інші заклади перебувають в управлінні Міністерства освіти і науки Автономної Республіки Крим, органів управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, інших структурних підрозділів місцевих органів виконавчої влади), атестаційними комісіями центральних органів виконавчої влади, яким підпорядковані навчальні заклади, про присвоєння педагогічним працівникам кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії" (про відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії "спеціаліст вищої категорії") та про присвоєння педагогічних звань (про відповідність раніше присвоєним педагогічним званням).

(Підпункт 3 пункту 2.12 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

2.13. Атестаційні комісії II рівня мають право:

1) атестувати на відповідність займаній посаді методистів районних (міських) методичних кабінетів (центрів), працівників районних (міських) навчально-методичних кабінетів (центрів) психологічної служби системи освіти (далі – працівники районних (міських) кабінетів (центрів)), завідувачів та консультантів районних психолого-медико-педагогічних консультацій, педагогічних працівників навчальних закладів і установ, у яких не створено атестаційні комісії;

2) присвоювати кваліфікаційні категорії "спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії" (атестувати на відповідність раніше присвоєним цим кваліфікаційним категоріям) працівникам районних (міських) кабінетів (центрів);

3) присвоювати кваліфікаційні категорії, педагогічні звання (атестувати на відповідність раніше присвоєним цим кваліфікаційним категоріям) педагогічним працівникам навчальних закладів і установ у яких не створено атестаційні комісії;

4) присвоювати кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" (атестувати на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії "спеціаліст вищої категорії"), присвоювати педагогічні звання за клопотанням атестаційних комісій I рівня;

5) порушувати клопотання перед атестаційними комісіями III рівня про присвоєння педагогічним працівникам районних (міських) кабінетів (центрів) кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії" та педагогічного звання "практичний психолог-методист" (для практичних психологів цих кабінетів

(центрів)) або про відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії, педагогічному званню;

б) розглядати апеляції на рішення атестаційних комісій I рівня.

(Підпункт 5 пункту 2.13 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

2.14. Атестаційні комісії III рівня мають право:

1) атестувати на відповідність займаній посаді завідувачів та консультантів республіканської (Автономна Республіка Крим), обласних, Київської та Севастопольської міських психолого-медико-педагогічних консультацій;

2) атестувати на відповідність займаній посаді педагогічних працівників навчально-методичних (науково-методичних) центрів (кабінетів) психологічної служби системи освіти, професійно-технічної освіти, навчальних закладів культури і мистецтв Автономної Республіки Крим та відповідних обласних, Київського та Севастопольського міських навчально-методичних (науково-методичних) центрів (кабінетів), присвоювати їм кваліфікаційні категорії (атестувати на відповідність раніше присвоєним цим кваліфікаційним категоріям), педагогічне звання "практичний психолог-методист" (атестувати на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню "практичний психолог-методист");

(Підпункт 2 пункту 2.14 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

3) присвоювати кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" педагогічним працівникам районних

(міських) кабінетів (центрів) (атестувати на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії "спеціаліст вищої категорії"), присвоювати практичним психологам педагогічне звання "практичний психолог-методист" (атестувати на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню "практичний психолог-методист") за поданням атестаційних комісій II рівня;

(Підпункт 3 пункту 2.14 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

4) присвоювати кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" (атестувати на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії "спеціаліст вищої категорії"), присвоювати педагогічні звання (атестувати на відповідність раніше присвоєним педагогічним званням) педагогічним працівникам навчальних закладів, що перебувають в управлінні Міністерства освіти і науки Автономної Республіки Крим, органів управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, інших відповідних структурних підрозділів місцевих органів виконавчої влади за клопотанням атестаційних комісій цих закладів;

(Підпункт 4 пункту 2.14 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

5) розглядати апеляції на рішення атестаційних комісій I та II рівнів.

2.15. Для об'єктивного оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників атестаційні комісії всіх рівнів можуть створювати експертні групи.

III. Організація та строки проведення атестації

3.1. Щороку до 10 жовтня керівники навчальних та інших закладів, працівники яких атестуються, подають до відповідних атестаційних комісій списки педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації, із зазначенням строків проходження підвищення кваліфікації. У цей самий строк до атестаційних комісій подаються заяви педагогічних працівників про позачергову атестацію, про перенесення строку атестації, подання керівника або педагогічної ради закладу про присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності. *(Абзац перший пункту 3.1 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)*

Працівники, включені до списків осіб, які підлягають черговій атестації, мають право подавати до атестаційної комісії заяви про присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії (тарифного розряду). *(Пункт 3.1 розділу III доповнено абзацом другим згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)*

3.2. До 20 жовтня атестаційна комісія затверджує списки педагогічних працівників, які атестуються, графік роботи атестаційної комісії, приймає рішення щодо перенесення строку чергової атестації.

Рішення про перенесення атестації може прийматися атестаційними комісіями і в інші строки. *(Пункт 3.2 розділу III доповнено абзацом другим згідно з Наказом*

Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

Працівники, що атестуються, ознайомлюються з графіком проведення атестації під підпис.

3.3. Атестаційна комісія відповідно до затвердженого графіка роботи до 15 березня вивчає педагогічну діяльність осіб, які атестуються, шляхом відвідування уроків (навчальних занять), позаурочних (позанавчальних) заходів, вивчення рівня навчальних досягнень учнів, студентів, курсантів, слухачів, вихованців (далі – учні) з предмета (дисципліни), що викладає педагогічний працівник, ознайомлення з навчальною документацією щодо виконання педагогічним працівником своїх посадових обов'язків, його участі у роботі методичних об'єднань, фахових конкурсах та інших заходах, пов'язаних з організацією навчально-виховної роботи, тощо.

(Пункт 3.3 розділу III в редакції Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

3.4. Керівник навчального та іншого закладу до 1 березня подає до атестаційної комісії характеристику діяльності педагогічного працівника у міжатестаційний період.

Характеристика повинна містити оцінку виконання педагогічним працівником посадових обов'язків, відомості про його професійну підготовку, творчі та організаторські здібності, ініціативність, компетентність, організованість, морально-психологічні якості, дані про участь у роботі методичних об'єднань, інформацію про виконання рекомендацій, наданих попередньою атестаційною комісією, тощо.

Педагогічний працівник не пізніш як за десять днів до проведення атестації ознайомлюється з характеристикою під підпис.

3.5. Атестація педагогічних працівників здійснюється атестаційними комісіями у такі строки: комісіями I рівня — до 1 квітня, II рівня — до 10 квітня, III рівня — до 25 квітня.

3.6. Засідання атестаційної комісії проводиться у присутності працівника, який атестується. Під час засідання атестаційної комісії педагогічний працівник має право давати усні та письмові пояснення, подавати додаткові матеріали щодо своєї професійної діяльності.

За рішенням атестаційної комісії атестація може бути проведена за відсутності працівника, якщо він не з'явився на засідання атестаційної комісії з об'єктивних причин (службове відрадження, територіальна віддаленість, тривала хвороба та інші причини, що перешкоджають присутності на засіданні) і дав на це письмову згоду, за винятком випадків атестації працівників, стосовно яких порушено питання про невідповідність займаній посаді. *(Пункт 3.6 розділу III доповнено абзацом другим згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)*

У разі неявки педагогічного працівника, який атестується, на засідання атестаційної комісії без поважних причин комісія після з'ясування причин неявки може провести атестацію за його відсутності. *(Пункт 3.6 розділу III доповнено абзацом третім згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)*

3.7. Засідання атестаційної комісії оформлюється

протоколом, який підписується всіма присутніми на засіданні членами атестаційної комісії.

Члени атестаційної комісії можуть у письмовій формі викласти окрему думку щодо рішення атестаційної комісії, яка додається до протоколу. *(Абзац другий пункту 3.7 розділу III в редакції Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)*

3.8. Засідання атестаційної комісії є правомочним, якщо на ньому присутні не менш як 2/3 її членів. Рішення атестаційної комісії приймаються простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів атестаційної комісії. У разі однакової кількості голосів "за" і "проти" приймається рішення на користь працівника, який атестується.

(Пункт 3.8 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

3.9. За результатами атестації атестаційні комісії приймають такі рішення:

- 1) педагогічний працівник відповідає займаній посаді;
- 2) присвоїти педагогічному працівнику кваліфікаційну категорію ("спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії", "спеціаліст вищої категорії");
- 3) педагогічний працівник відповідає (не відповідає) раніше присвоєній кваліфікаційній категорії ("спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії", "спеціаліст вищої категорії");

(Підпункт 3 пункту 3.9 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

4) присвоїти педагогічному працівнику педагогічне звання ("викладач-методист", "учитель-методист", "вихователь-методист", "педагог-організатор-методист", "практичний психолог-методист", "керівник гуртка-методист", "старший викладач", "старший учитель" "старший вихователь", "майстер виробничого навчання I категорії", "майстер виробничого навчання II категорії");

5) порушити клопотання перед атестаційною комісією II, III рівнів або атестаційною комісією центрального органу виконавчої влади (залежно від підпорядкування навчального та іншого закладу, в якому створено атестаційну комісію I рівня) про присвоєння педагогічному працівнику кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії" та/або педагогічного звання або про відповідність працівника раніше присвоєній кваліфікаційній категорії "спеціаліст вищої категорії", та/або відповідність працівника раніше присвоєному педагогічному званню;

(Підпункт 5 пункту 3.9 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

6) педагогічний працівник відповідає (не відповідає) раніше присвоєному педагогічному званню;

(Підпункт 6 пункту 3.9 розділу III в редакції Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

7) педагогічний працівник відповідає займаній посаді за умови виконання ним заходів, визначених атестаційною комісією;

8) педагогічний працівник не відповідає займаній посаді.

3.10. Рішення атестаційної комісії повідомляється педагогічному працівнику одразу після її засідання під підпис.

На кожного педагогічного працівника, який атестується, оформлюється атестаційний лист у двох примірниках за формою згідно з додатком, один з яких зберігається в особовій справі педагогічного працівника, а другий не пізніше трьох днів після атестації видається йому під підпис.

3.11. Педагогічний працівник визнається таким, що відповідає займаній посаді, якщо:

1) має освіту, що відповідає вимогам, визначеним нормативно-правовими актами у галузі освіти;

(Підпункт 1 пункту 3.11 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

2) виконує посадові обов'язки у повному обсязі;

3) пройшов підвищення кваліфікації.

3.12. У разі виявлення окремих недоліків у роботі педагогічного працівника, які не вплинули на якість навчально-виховного процесу, атестаційна комісія може прийняти рішення про відповідність працівника займаній посаді за умови виконання ним заходів, визначених атестаційною комісією.

3.13. Особи, прийняті на посади педагогічних працівників після закінчення вищих навчальних закладів, атестуються не раніш як після двох років роботи на займаній посаді.

3.14. На час перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (якщо дитина потребує

домашнього догляду — до досягнення дитиною шестирічного віку) за педагогічними працівниками зберігаються кваліфікаційні категорії (тарифні розряди), педагогічні звання. Час перебування у таких відпустках не враховується при визначенні строку чергової атестації.

3.15. Атестація педагогічного працівника, який підлягає черговій атестації, може бути перенесена на один рік у випадку тривалої тимчасової непрацездатності або при переході працівника у рік проведення чергової атестації на роботу до іншого навчального закладу та з інших поважних причин. За такими працівниками до наступної чергової атестації зберігаються встановлені попередньою атестацією кваліфікаційні категорії (тарифні розряди), педагогічні звання.

3.16. Чергова атестація педагогічних працівників, які поєднують роботу з навчанням у вищих навчальних закладах за напрямками (спеціальностями) педагогічного профілю, за їх згодою може бути відстрочена до закінчення навчання. Присвоєні їм попередньою атестацією кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання зберігаються до чергової атестації.

3.17. За працівниками, які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання.

Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу.

(Пункт 3.17 розділу III в редакції Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

3.18. Педагогічні працівники, які працюють у навчальних закладах за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах.

При суміщенні працівниками педагогічних посад в одному навчальному закладі їх атестація здійснюється з кожної із займаних посад. *(Пункт 3.18 розділу III доповнено абзацом другим згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)*

3.19. Педагогічним працівникам іноземних держав, яких прийнято на роботу до навчальних та інших закладів, за наявності відповідних міжнародних договорів між Україною та іноземними державами, з яких вони прибули, атестаційні комісії приймають рішення про присвоєння кваліфікаційної категорії, яка відповідає категорії, встановленій їм за попереднім місцем роботи.

3.20. Вчителі та викладачі, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з предметів інваріантної складової змісту загальної середньої освіти.

(Пункт 3.20 розділу III в редакції Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

3.21. Особи з повною вищою педагогічною освітою або іншою повною вищою освітою, прийняті на посади педагогічних працівників за спеціальностями, фахівці

з яких не готувалися вищими навчальними закладами або підготовлені у недостатній кількості, за умови проходження ними підвищення кваліфікації, атестуються як такі, що мають відповідну освіту.

3.22. За педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому самому закладі, зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації.

За педагогічними працівниками, які переходять на посади методистів, вихователів-методистів, зберігаються присвоєні попередньою атестацією кваліфікаційні категорії. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після переходу на посаду методиста або вихователя-методиста.

При переході педагогічного працівника з методичної установи на педагогічні посади до навчального закладу за ним зберігається присвоєна раніше кваліфікаційна категорія до наступної атестації.

(Пункт 3.22 розділу III в редакції Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

3.23. Педагогічні працівники, яким у міжатестаційний період присуджено наукові ступені або присвоєно вчені звання, атестуються без попереднього проходження підвищення кваліфікації, якщо їх діяльність за профілем збігається з присудженим науковим ступенем або присвоєним вченим званням.

(Пункт 3.23 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

3.24. Контроль за додержанням порядку проведення атестації педагогічних працівників здійснюється керівниками навчальних та інших закладів, органів управління освітою, де створено атестаційні комісії.

IV. Умови та порядок присвоєння кваліфікаційних категорій

4.1. Атестація на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій проводиться щодо вчителів та викладачів усіх спеціальностей, а також щодо вчителів-дефектологів, методистів, вихователів, вихователів-методистів, соціальних педагогів, практичних психологів, логопедів, вчителів-логопедів, завідувачів логопедичними пунктами, педагогів-організаторів, концертмейстерів, художніх керівників, музичних керівників, інструкторів з фізкультури, праці та слухових кабінетів, які мають вищу педагогічну або іншу вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра (далі – повна вища освіта), зокрема:

вчителі – повну вищу педагогічну освіту з предметів, які викладають;

вчителі початкових класів - повну вищу педагогічну освіту за спеціальністю початкова освіта, початкове навчання або які мають дві освіти, одна з яких - вища педагогічна за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста (до введення в дію Закону України "Про освіту" (1060-12) (у редакції Закону України від 23.03.96 N 100/96-ВР) (100/96-ВР) – середня спеціальна освіта) (далі - неповна вища освіта) або вищу педагогічну

з цієї самої спеціальності за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра (далі – базова вища освіта) та повну вищу педагогічну освіту за іншим фахом;

вчителі-дефектологи (логопеди, сурдопедагоги, тифлопедагоги, олігофренопедагоги) – повну вищу педагогічну освіту зі спеціальності дефектологія (логопедія, сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, олігофренопедагогіка) або корекційна освіта (за нозологіями);

викладачі професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації – повну вищу педагогічну освіту або іншу повну вищу освіту та пройшли спеціальну педагогічну підготовку;

соціальні педагоги – повну вищу педагогічну освіту зі спеціальності соціальна педагогіка;

педагоги-організатори – повну вищу педагогічну освіту незалежно від спеціальності;

методисти методичних кабінетів (центрів), інститутів післядипломної освіти, професійно-технічних, позашкільних та вищих навчальних закладів (I-II рівнів акредитації) – повну вищу педагогічну або іншу фахову освіту з напрямку методичної роботи;

(Абзац восьмий пункту 4.1 розділу IV в редакції Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

практичні психологи – повну вищу освіту зі спеціальності практична психологія, психологія;

завідувачі логопедичними пунктами, логопеди – повну вищу педагогічну освіту зі спеціальності корекційна освіта;

вихователі груп продовженого дня загальноосвітніх навчальних закладів, вихователі шкіл-інтернатів та професійно-технічних навчальних закладів – повну

вищу педагогічну освіту;

вихователі-методисти, вихователі дошкільних навчальних закладів – повну вищу педагогічну освіту зі спеціальності дошкільна освіта, дошкільне виховання або які мають дві освіти, одна з яких – неповна вища педагогічна або базова педагогічна з цієї самої спеціальності, а друга – повна вища педагогічна освіта за іншим фахом;

викладачі початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання), концертмейстери – повну вищу фахову освіту або які мають дві освіти, одна з яких - неповна вища фахова або базова фахова освіта, а друга – повна вища педагогічна освіта відповідного спрямування;

художні керівники – повну вищу фахову освіту або які мають дві освіти, одна з яких - неповна вища або базова освіта з цієї самої спеціальності, а друга – повна вища педагогічна освіта за іншим фахом;

музичні керівники дошкільних навчальних закладів – повну вищу музично-педагогічну освіту або які мають дві освіти, одна з яких – неповна вища або базова музична освіта, а друга – повна вища педагогічна освіта за іншим фахом;

інструктори з фізкультури - повну вищу фахову педагогічну освіту (для дошкільних навчальних закладів - повну вищу фахову педагогічну освіту або які мають повну вищу педагогічну освіту за спеціальністю дошкільна освіта); (Абзац шістнадцятий пункту 4.1 розділу IV в редакції Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

інструктори слухових кабінетів навчальних закладів

для дітей зі зниженим слухом - повну вищу педагогічну освіту за спеціальністю дефектологія (сурдопедагогіка) або корекційна освіта (за нозологіями);

інструктори з праці – повну вищу фахову педагогічну освіту.

4.2. За результатами атестації педагогічним працівникам присвоюються кваліфікаційні категорії: "спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії", "спеціаліст вищої категорії".

4.3. Кваліфікаційна категорія "спеціаліст" присвоюється педагогічним працівникам з повною вищою освітою, діяльність яких характеризується: здатністю забезпечувати засвоєння учнями навчальних програм; знанням основ педагогіки, психології, дитячої та вікової фізіології; знанням теоретичних основ та сучасних досягнень науки з предмета, який вони викладають; використанням інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових освітніх ресурсів у навчально-виховному процесі; вмінням вирішувати педагогічні проблеми; вмінням установлювати контакт з учнями (вихованцями), батьками, колегами по роботі; додержанням педагогічної етики, моралі.

Випускникам вищих навчальних закладів, які отримали повну вищу освіту, при прийомі на роботу встановлюється кваліфікаційна категорія "спеціаліст". *(Пункт 4.3 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)*

4.4. Кваліфікаційна категорія "спеціаліст другої категорії" присвоюється педагогічним працівникам, які відповідають вимогам, встановленим до працівників з

кваліфікаційною категорією "спеціаліст", та які постійно вдосконалюють свій професійний рівень; використовують диференційований та індивідуальний підхід до учнів; володіють сучасними освітніми технологіями, методичними прийомами, педагогічними засобами, різними формами позаурочної (позанавчальної) роботи та їх якісним застосуванням; застосовують інноваційні технології у навчально-виховному процесі; знають основні нормативно-правові акти у галузі освіти; користуються авторитетом серед колег, учнів та їх батьків.

(Пункт 4.4 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

4.5. Кваліфікаційна категорія "спеціаліст першої категорії" присвоюється педагогічним працівникам, які відповідають вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією "спеціаліст другої категорії", та які використовують методи компетентнісно-орієнтованого підходу до організації навчального процесу; володіють технологіями творчої педагогічної діяльності з урахуванням особливостей навчального матеріалу і здібностей учнів; впроваджують передовий педагогічний досвід; формують навички самостійно здобувати знання й застосовувати їх на практиці; уміють лаконічно, образно і виразно подати матеріал; вміють аргументувати свою позицію та володіють ораторським мистецтвом.

(Пункт 4.5 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

4.6. Кваліфікаційна категорія "спеціаліст вищої категорії" присвоюється працівникам, які відповідають

вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією "спеціаліст першої категорії", та які володіють інноваційними освітніми методиками й технологіями, активно їх використовують та поширюють у професійному середовищі; володіють широким спектром стратегій навчання; вміють продукувати оригінальні, інноваційні ідеї; застосовують нестандартні форми проведення уроку (навчальних занять); активно впроваджують форми та методи організації навчально-виховного процесу, що забезпечують максимальну самостійність навчання учнів; вносять пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу в навчальному закладі.

(Пункт 4.6 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

4.7. Присвоєння кваліфікаційних категорій за результатами атестації здійснюється послідовно.

Педагогічні працівники, які в міжатастаційний період підготували переможців III етапу всеукраїнських або міжнародних учнівських та студентських олімпіад з базових навчальних предметів; переможців III етапу всеукраїнських або міжнародних спортивних змагань; переможців всеукраїнських конкурсів фахової майстерності серед учнів професійно-технічних навчальних закладів, переможців всеукраїнського конкурсу – захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук, а також педагогічні працівники, які стали переможцями або лауреатами конкурсів фахової майстерності, що проводяться центральними органами виконавчої влади, мають

наукові ступені, вчені або почесні звання, якщо їх діяльність за профілем збігається з наявним науковим ступенем, ученим (почесним) званням, атестуються без додержання послідовності в присвоєнні кваліфікаційних категорій та строку проведення позачергової атестації.

4.8. Педагогічні працівники, які не мають повної вищої освіти й працюють на посадах педагогічних працівників, після отримання відповідної повної вищої освіти атестуються на присвоєння кваліфікаційної категорії "спеціаліст другої категорії" за наявності стажу роботи на педагогічній посаді не менше двох років; "спеціаліст першої категорії" - не менше п'яти років; "спеціаліст вищої категорії" — не менше восьми років.

За педагогічними працівниками, які отримали другу повну вищу педагогічну освіту й перейшли на посаду за отриманою спеціальністю, зберігаються присвоєні попередньою атестацією кваліфікаційні категорії. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після переходу на іншу посаду.

(Пункт 4.8 розділу IV доповнено абзацом другим згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

4.9. Спеціалісти, які перейшли на посади педагогічних працівників до професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації з виробництва або сфери послуг, а також науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, які перейшли на педагогічні посади, атестуються на присвоєння кваліфікаційної категорії "спеціаліст другої категорії" за наявності не менше двох

років стажу роботи на виробництві, у сфері послуг або стажу науково-педагогічної діяльності; "спеціаліст першої категорії" - не менше п'яти років; "спеціаліст вищої категорії" - не менше восьми років.

(Пункт 4.9 розділу IV в редакції Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

4.10. Педагогічні працівники з повною вищою педагогічною або іншою повною вищою освітою, які до набрання чинності Законами України "Про дошкільну освіту" (2628-14), "Про загальну середню освіту" (651-14), "Про професійно-технічну освіту" (103/98-ВР) "Про вищу освіту" (2984-14) працювали й продовжують працювати у навчальних та інших закладах не за фахом, атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту.

(Пункт 4.10 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

4.11. Педагогічним працівникам, які не мають повної вищої освіти, а також керівникам гуртків, секцій, студій, інших форм гурткової роботи, працівникам, які працюють на посадах майстра виробничого навчання; культурного організатора; акомпаніатора; екскурсовода; інструктора з туризму; помічника директора з режиму, старшого чергового з режиму, чергового з режиму у загальноосвітніх школах та професійних училищах соціальної реабілітації; асистента вчителя-реабілітолога; консультанта психолого-медико-педагогічної консультації,

незалежно від рівня здобутої ними освіти за результатами атестації встановлюються тарифні розряди.

При встановленні тарифного розряду враховуються освітній рівень працівника, професійна компетентність, педагогічний досвід, результативність та якість роботи, інші дані, які характеризують його професійну діяльність.

V. Умови та порядок присвоєння педагогічних звань

5.1. За результатами атестації педагогічним працівникам, які досягли високих показників у роботі, присвоюються педагогічні звання: "викладач-методист", "учитель-методист", "вихователь-методист", "педагог-організатор-методист", "практичний психолог-методист", "керівник гуртка - методист", "старший викладач", "старший учитель" "старший вихователь", "майстер виробничого навчання I категорії", "майстер виробничого навчання II категорії".

5.2. Педагогічні звання "викладач-методист", "учитель-методист", "вихователь-методист", "практичний психолог-методист", "педагог-організатор-методист", "керівник гуртка-методист" можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" (для педагогічного звання "керівник гуртка - методист" - найвищий тарифний розряд та повну вищу освіту), здійснюють науково-методичну і науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами або професійними об'єднаннями викладачів

професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, закладів післядипломної освіти. *(Абзац перший пункту 5.2 розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)*

Педагогічне звання "вихователь-методист" може присвоюватися музичним керівникам та інструкторам з фізкультури дошкільних навчальних закладів.

5.3. Педагогічні звання "старший викладач", "старший учитель", "старший вихователь" можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційні категорії "спеціаліст вищої категорії" або "спеціаліст першої категорії" та досягли високого професіоналізму в роботі, систематично використовують передовий педагогічний досвід, беруть активну участь у його поширенні, надають практичну допомогу іншим педагогічним працівникам.

5.4. Педагогічним працівникам, які мають базову або неповну вищу педагогічну освіту, можуть присвоюватися педагогічні звання "вихователь-методист" (для музичних керівників, інструкторів з фізкультури та вихователів дошкільних навчальних закладів), "старший учитель", "старший вихователь", якщо стаж їх педагогічної діяльності становить не менш як 8 років та якщо вони мають найвищий тарифний розряд.

(Пункт 5.4 розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

5.5. Педагогічне звання "майстер виробничого навчання I категорії" може присвоюватися майстрам виробничого навчання, які на високому професійному

рівні володіють методикою практичного навчання, ефективно застосовують її у роботі та мають стаж роботи на займаній посаді не менш як 8 років і яким встановлено найвищий тарифний розряд.

5.6. Педагогічне звання "майстер виробничого навчання II категорії" може присвоюватися майстрам виробничого навчання, які добре володіють методами і прийомами виробничого навчання, майстерно застосовують їх у роботі та мають стаж роботи на займаній посаді не менш як 5 років і яким встановлено найвищий тарифний розряд.

(Пункт 5.7 розділу V виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (з0014-12) від 20.12.2011)

VI. Рішення атестаційних комісій та порядок їх оскарження

6.1. У разі прийняття атестаційною комісією позитивного рішення керівник закладу або органу управління освітою протягом п'яти днів після засідання атестаційної комісії видає відповідний наказ про присвоєння кваліфікаційних категорій (встановлення тарифних розрядів), педагогічних звань.

Наказ у триденний строк доводиться до відома педагогічного працівника під підпис та подається в бухгалтерію для нарахування заробітної плати (з дня прийняття відповідного рішення атестаційною комісією).

6.2. У разі прийняття атестаційною комісією рішення про відповідність працівника займаній посаді за умови виконання певних заходів, спрямованих на усунення

виявлених недоліків, атестаційна комісія у встановлений нею строк, але не більше одного року, проводить повторну атестацію з метою перевірки їх виконання та приймає рішення про відповідність або невідповідність працівника займаній посаді.

(Пункт 6.2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 (z0014-12) від 20.12.2011)

6.3. У разі прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність педагогічного працівника займаній посаді керівником навчального чи іншого закладу або органу управління освітою може бути прийнято рішення про розірвання трудового договору з додержанням вимог законодавства про працю. Розірвання трудового договору за таких підстав допускається у разі, якщо неможливо перевести працівника за його згодою на іншу роботу, яка відповідає його кваліфікації, у тому самому закладі (установі).

Наказ про звільнення або переведення працівника за його згодою на іншу роботу за результатами атестації може бути видано лише після розгляду його апеляцій (у разі їх подання) атестаційними комісіями вищого рівня з дотриманням законодавства про працю.

6.4. Педагогічні працівники у десятиденний строк з дня вручення атестаційного листа мають право подати апеляцію на рішення атестаційної комісії до атестаційної комісії вищого рівня.

6.5. Апеляція на рішення атестаційної комісії I рівня подається до атестаційної комісії II рівня. Апеляція на рішення атестаційних комісій I та II рівнів може бути подана до атестаційної комісії III рівня.

6.6. Рішення атестаційних комісій можуть бути оскаржені до суду.

6.7. Апеляція подається у письмовій формі безпосередньо до атестаційної комісії вищого рівня або направляється рекомендованим листом.

В апеляції на рішення атестаційної комісії має бути зазначено: найменування атестаційної комісії, до якої подається апеляція; прізвище, ім'я, по батькові та посада (місце роботи) особи, яка подає апеляцію, її місце проживання; у чому полягає необґрунтованість рішення атестаційної комісії, що оскаржується; перелік документів та інших матеріалів, що додаються; дата подання апеляції. Апеляція підписується особою, яка її подає.

До апеляції додається копія атестаційного листа.

6.8. Атестаційні комісії, до яких подаються апеляції, розглядають їх у двотижневий строк та приймають такі рішення:

- 1) про відповідність працівника займаній посаді та скасування рішення атестаційної комісії нижчого рівня;
- 2) присвоїти відповідну кваліфікаційну категорію та скасувати рішення атестаційної комісії нижчого рівня;
- 3) присвоїти відповідне педагогічне звання та скасувати рішення атестаційної комісії нижчого рівня;
- 4) залишити рішення атестаційної комісії без змін, а апеляцію без задоволення.

6.9. Апеляції на рішення атестаційних комісій розглядаються за участю осіб, які їх подали, крім випадків, коли вони у письмовій формі відмовилися від особистої участі у розгляді апеляцій або не з'явилися на її засідання.

6.10. Питання атестації педагогічних працівників, не врегульовані цим Типовим положенням, вирішуються атестаційними комісіями III рівня відповідно до чинного законодавства України.

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

О.В.Єресько

Додаток
до Типового положення
про атестацію педагогічних
працівників

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ

I. Загальні дані

Педагогічний працівник, що атестується, _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Дата народження _____

_____ (число, місяць, рік)

Посада, яку займає педагогічний працівник, стаж роботи на займаній посаді на час атестації _____

_____ Загальний стаж педагогічної діяльності (роботи за спеціальністю) _____

Освіта (освітньо-кваліфікаційний рівень, найменування навчального закладу, рік його закінчення, спеціальність) _____

_____ Науковий ступінь (вчене звання) _____

_____ Підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років (з якої спеціальності, номер та дата видачі документа, що підтверджує підвищення кваліфікації) _____

_____ Дата та результати проведення попередньої атестації _____

_____ Характеристика діяльності педагогічного працівника у міжатестаційний період _____

II. Результати атестації педагогічного працівника

Рішення атестаційної комісії: _____

(1) відповідає займаній посаді; 2) відповідає займаній посаді за _____
умови виконання певних заходів; 3) не відповідає займаній посаді)

За результатами атестації:
присвоїти кваліфікаційну категорію _____

(“спеціаліст”, “спеціаліст другої категорії”, “спеціаліст першої категорії”, “спеціаліст вищої категорії”)
порушити клопотання перед атестаційною комісією вищого рівня _____

(про присвоєння кваліфікаційної категорії “спеціаліст вищої категорії”; про присвоєння педагогічного звання)

Результати голосування: кількість голосів: за _____,
проти _____, утримались _____.

Рекомендації атестаційної комісії (зазначення заходів за умови виконання яких працівник вважається таким, що відповідає займаній посаді) _____

Голова атестаційної комісії _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени комісії: _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

Дата атестації _____

(число, місяць, рік)

З рішенням атестаційної комісії ознайомлений

(підпис працівника, який атестується)

М.П.

**III. Результати атестації атестаційною комісією
II (III) рівня***

Рішення атестаційної комісії _____

(присвоїти кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої
категорії", педагогічне звання)

Результати голосування: кількість голосів: за _____,
проти _____, утримались _____.

Голова атестаційної комісії _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени комісії: _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

Дата атестації _____

(число, місяць, рік)

З рішенням атестаційної комісії ознайомлений

(підпис працівника, який атестується)

М.П.

IV. Результати розгляду апеляцій на рішення атестаційних комісій I та II рівнів**

Результати голосування: кількість голосів: за _____,
проти _____, утримались _____.
Голова атестаційної комісії _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени комісії: _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

Дата атестації _____

(число, місяць, рік)

З рішенням атестаційної комісії ознайомлений

(підпис працівника)

М.П.

---

* Заповнюється у разі присвоєння кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії" та педагогічних звань.

** Заповнюється у разі подання апеляції.

Про застосування типового положення про
атестацію педагогічних працівників
N 1/9-6, 06.01.2011, Лист, Міністерство освіти і
науки, молоді та спорту України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Л И С Т

06.01.2011 N 1/9-6

Про застосування типового положення про атестацію педагогічних працівників

Направляємо для виконання наказ Міністерства освіти і науки від 6 жовтня 2010 року N 930 "Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14 грудня 2010 року за N 1255/18550. Наказ набрав чинності 30 грудня 2010 року.

Доручаємо забезпечити дотримання вимог цього наказу та організувати вивчення норм, які містяться у Типовому положенні про атестацію педагогічних працівників (далі – Типове положення), працівниками місцевих органів управління освітою, керівниками та педагогічними працівниками навчальних закладів.

Звертаємо увагу керівників місцевих органів управління освітою, керівників навчальних закладів, голів та членів атестаційних комісій, що кваліфікаційні категорії (тарифні розряди), присвоєні за результатами попередніх атестацій, зберігаються протягом терміну, на який вони були присвоєні.

Педагогічні звання, присвоєні до набрання чинності Типовим положенням, вважаються такими, що

присвоєні безстроково, як це передбачено п. 5.7 цього Типового положення.

Педагогічні працівники, яких до 20 жовтня 2010 року внесено до списків осіб для проходження позачергової атестації з метою підвищення кваліфікаційної категорії, проходять атестацію незалежно від терміну, який минув після присвоєння їм кваліфікаційної категорії за результатами попередньої атестації.

Рекомендуємо під час підвищення кваліфікації педагогічних працівників організувати заняття з вивчення норм, які містяться у Типовому положенні, зокрема щодо критеріїв оцінювання рівня кваліфікації педагогічного працівника для встановлення його відповідності займаній посаді та для присвоєння кваліфікаційних категорій і педагогічних звань; порядку та строків проведення атестацій; оскарження рішень атестаційних комісій тощо.

Перший заступник Міністра,

Голова комісії з

Реорганізації Міністерства

Б. Жебровський

Про застосування деяких норм Типового положення
про атестацію педагогічних працівників
N 1/9-44, 26.01.2011, Лист, Міністерство освіти і
науки, молоді та спорту України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Л И С Т

26.01.2011 N 1/9-44

**Про застосування деяких норм Типового положення
про атестацію педагогічних працівників**

На численні звернення щодо застосування пункту 3.20 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 6 жовтня 2010 року N 930, зареєстрованого у Міністерстві юстиції 14 грудня 2010 року за N 1255/18550 (далі – Типове положення), роз'яснюємо.

З метою захисту трудових прав вчителів та викладачів, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, передбачено, що вони атестуються лише з того предмета, який викладають за спеціальністю. Необхідною умовою при цьому є обов'язкове підвищення кваліфікації з тих навчальних дисциплін, які вчитель викладає.

Враховуючи, що Типове положення набрало чинності 30 грудня 2010 року, тобто вже після розподілу педагогічного навантаження вчителів у загальноосвітніх навчальних закладах, а також керуючись принципом неприпустимості зворотної дії в часі законів та інших нормативно-правових актів, при оплаті праці вчителів,

які викладають два і більше предметів, до кінця поточного навчального року слід застосовувати правила, встановлені пунктом 2.6 Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого наказом Міністерства освіти від 20.08.93 р. N 310 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти від 01.12.98 р. N 419) . Тобто у таких випадках необхідно керуватися нормативним документом, який діяв на початку навчального року.

У подальшому органам управління освітою спільно з інститутами післядипломної педагогічної освіти необхідно планувати курси підвищення кваліфікації вчителів, які викладають два і більше навчальних предметів, застосовуючи очно-дистанційні, дистанційні, варіативні та інші форми навчання, які б органічно взаємоузгоджувалися з процедурою атестації педагогічних працівників.

Щодо питань про порядок атестації педагогічних працівників, які на початку навчального року подали заяви про відмову від чергової атестації, роз'яснюємо, що відповідно до частини 1 статті 27 Закону України "Про загальну середню освіту" (далі - Закон) атестація педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів є обов'язковою і здійснюється, як правило, один раз на п'ять років. Із дня набрання чинності Законом, інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону (ст. 48).

З огляду на викладене, відмова від атестації не допускається з дня набрання чинності Законом України "Про загальну середню освіту" (23 червня 1999 року).

Працівники, які подали заяви про відмову від атестації, у поточному навчальному році мають атестуватися на загальних підставах.

**Перший заступник Міністра,
Голова комісії з
Реорганізації Міністерства**

Б. Жебровський

Про застосування деяких норм Типового положення
про атестацію педагогічних працівників
№ 1/9-118, 22.02.2011, Лист, Міністерство освіти і
науки, молоді та спорту України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Л И С Т

22.02.2011 № 1/9-118

Про застосування деяких норм Типового положення про атестацію педагогічних працівників

На численні звернення щодо застосування пункту 4.3 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 6 жовтня 2010 року № 930, зареєстрованого у Міністерстві юстиції 14 грудня 2010 року за № 1255/18550 (далі – Типове положення), роз'яснюємо.

Постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 632 «Про реалізацію статті 54 Закону України «Про освіту» та статті 48 Закону України «Про вищу освіту» затверджено Перелік кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників. Переліком передбачено кваліфікаційні категорії «спеціаліст вищої категорії», «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст».

Наказом Міністерства освіти і науки від 26.09.2005 р. № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових

установ" (додаток 6) встановлено, що фахівцям, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра, встановлюється 9-й тарифний розряд. Дев'ятий тарифний розряд відповідає кваліфікаційній категорії "спеціаліст".

Відповідно до п. 4.3 Типового положення кваліфікаційна категорія "спеціаліст" присвоюється педагогічним працівникам з повною вищою освітою, які раніше не атестувалися, тобто наявність у працівника повної вищої педагогічної освіти є достатньою підставою для присвоєння йому кваліфікаційної категорії "спеціаліст". У таких випадках випускникам вищих навчальних закладів, яких прийнято на педагогічні посади, встановлюється кваліфікаційна категорія "спеціаліст" (9-й тарифний розряд). Наступна кваліфікаційна категорія присвоюється їм за рішенням атестаційної комісії.

Враховуючи, що при прийнятті на роботу таким працівникам уже встановлено кваліфікаційну категорію "спеціаліст", за результатами атестації може бути винесене рішення про присвоєння наступної кваліфікаційної категорії - "спеціаліст другої категорії".

Така позиція зумовлена тим, що повна вища педагогічна освіта дає право випускникам вищих навчальних закладів на отримання кваліфікаційної категорії "спеціаліст", як таким, що здобули кваліфікацію, достатню для здійснення професійної діяльності, і зазначена кваліфікаційна категорія присвоюється їм одночасно з прийняттям на роботу.

Кваліфікаційна категорія "спеціаліст" може також

присвоюватися за рішенням атестаційних комісій у випадках, коли педагогічні працівники, які мали більш високі категорії, знизили рівень своєї професійної діяльності.

**Голова комісії з
Реорганізації Міністерства**

Б. Жебровський

Щодо атестації педагогічних працівників
N 1/11-8241, 31.08.2011, Лист, Міністерство освіти і
науки, молоді та спорту України

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА
СПОРТУ УКРАЇНИ**

Л И С Т

31.08.2011 N 1/11-8241

Щодо атестації педагогічних працівників

З метою забезпечення безперервного навчально-виховного процесу рекомендуємо прийняти рішення щодо поширення присвоєних у відповідності із встановленою внаслідок атестації категорії та педагогічного звання на все педагогічне навантаження педагогічним працівникам, які з різних причин не пройшли підвищення кваліфікації з усіх предметів, які викладають, та надати можливість до 1 січня 2012 року пройти курсову підготовку за різними формами відповідно до пункту 3.20 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 р. N 930, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.12.2010 р. За N 1255/18550.

Заступник Міністра – керівник апарату П. Куліков

Про застосування деяких норм Типового положення
про атестацію педагогічних працівників
№ 1/9-727, 23.09.2011, Лист, Міністерство освіти і
науки, молоді та спорту України

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА
СПОРТУ УКРАЇНИ**

Л И С Т

23.09.2011 N 1/9-727

Міністерству освіти і науки
Автономної Республіки Крим,
управлінням освіти і науки
обласних, Київської
та Севастопольської міських
державних адміністрацій,
інститутам післядипломної
педагогічної освіти

**Про застосування деяких норм Типового положення
про атестацію педагогічних працівників**

До Міністерства надходять численні звернення вчителів, які викладають кілька предметів, щодо зниження їм кваліфікаційних категорій.

Наголошуємо, що прийняття рішень про зниження педагогічним працівникам кваліфікаційних категорій належить виключно до повноважень атестаційних комісій. Керівники навчальних закладів та місцевих органів управління освітою не вправі одноосібно приймати такі рішення. Підставою для зниження кваліфікаційної категорії може бути лише встановлене

атестаційною комісією зниження працівником рівня професійної діяльності.

Вимога, встановлена пунктом 3.20 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 6 жовтня 2010 року № 930, зареєстрованого у Міністерстві юстиції 14 грудня 2010 року за № 1255/18550 (далі - Типове положення), про підвищення вчителями та викладачами кваліфікації з усіх предметів, які вони викладають, застосовується лише до педагогічних працівників, які атестуються за новим Типовим положенням.

Поширення кваліфікаційної категорії на все педагогічне навантаження до наступної атестації було встановлено пунктом 2.6 Типового положення, яке 30 грудня 2010 року втратило чинність. Ця норма безперечно визначає, що кваліфікаційні категорії, присвоєні до набрання чинності Типовим положенням вчителям та викладачам, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, зберігаються та поширюються на все навчальне навантаження до наступної атестації.

Враховуючи, що інститути післядипломної педагогічної освіти, у зв'язку з обмеженим ліцензійним обсягом, не змогли забезпечити підвищенням кваліфікації всіх працівників, які у 2011 році атестувалися за новим Типовим положенням, Міністерство з метою врегулювання зазначеного питання підготувало проект наказу "Про внесення змін до Типового положення". У проекті, зокрема визначено,

що на вчителів та викладачів, які не пройшли підвищення кваліфікації з усіх предметів, які вони викладають, кваліфікаційні категорії поширюються на все навчальне навантаження до наступної атестації. На даний час завершується погодження проекту наказу іншими міністерствами.

З метою захисту трудових прав педагогічних працівників і недопущення погіршення умов оплати їх праці, доручаємо вжити заходів до безумовного виконання норми, встановленої попереднім Типовим положенням (п. 2.6), яка не має зворотної дії в часі, та до набрання чинності наказом забезпечити поширення кваліфікаційних категорій на все навчальне навантаження на педагогічних працівників, які атестувалися у 2011 році та з незалежних від них причин не пройшли підвищення кваліфікації.

Заступник Міністра

Б. Жебровський

Міністерство освіти і науки України

Департамент загальної середньої та дошкільної освіти

01135, м. Київ, проспект Перемоги, 10, тел. (044) 486-26-34, факс (044) 236-10-49

ministry @ mon.gov.ua

Д. Д. У. № *27-15-345*

На № _____ від _____

Львівська обласна організація профспілки
працівників освіти і науки України
пр. Шевченка, 7, м. Львів, 79005

У департаменті загальної середньої та дошкільної освіти розглянуто звернення від 19.01.2011 № 10 про надання роз'яснення з питань атестації.

Повідомляємо, що затвердження нового Типового положення про атестацію педагогічних працівників (далі - Типове положення) зумовлено необхідністю приведення його у відповідність із законами «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту» та іншими. У Типовому положенні запроваджено норми, спрямовані на захист трудових та соціальних прав педагогічних працівників, а також на заохочування професійного росту вчителя.

Законом України «Про загальну середню освіту» (далі – Закон) встановлено, що педагогічний працівник повинен мати відповідну педагогічну освіту (частина 1 статті 24). Водночас, статтею 48 Закону визначено, що

частина перша статті 24 щодо обов'язковості відповідної педагогічної освіти для педагогічного працівника поширюється на осіб, які будуть призначатися на посади педагогічних працівників у навчальних закладах системи загальної середньої освіти, з дня набрання чинності цим Законом (23 червня 1999 року). Призначення на посаду педагогічного працівника особи без відповідної педагогічної освіти є порушенням вимог цих норм.

З метою захисту трудових прав вчителів та викладачів, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, передбачено, що вони атестуються лише з того предмета, який викладають за спеціальністю. Необхідною умовою при цьому є обов'язкове підвищення кваліфікації з тих навчальних дисциплін, які вчитель викладає.

Враховуючи, що Типове положення набрало чинності 30 грудня 2010 року, тобто вже після розподілу педагогічного навантаження вчителів у загальноосвітніх навчальних закладах, а також керуючись принципом неприпустимості зворотної дії в часі законів та інших нормативно-правових актів, при оплаті праці вчителів, які викладають два і більше предметів, до кінця поточного навчального року слід застосовувати правила, встановлені пунктом 2.6. Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого наказом Міністерства освіти від 20.08.93 № 310 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти № 419 від 01.12.98). Тобто у таких випадках необхідно керуватися нормативним документом, який діяв на початку навчального року. Роз'яснення з цих питань надано у листі Міністерства від 26.01.2011 № 1/9-44.

Відповідно до п. 2.8. Типового положення, атестаційні

комісії створюються на один рік до формування нового складу атестаційної комісії. Враховуючи, що керівниками навчальних закладів на початку навчального року вже видано накази про створення атестаційних комісій та затверджено склад атестаційних комісій, діючі атестаційні комісії наділені повноваженнями до закінчення визначеного строку.

Пунктом 3.21. Типового положення визначено, що особи з повною вищою педагогічною освітою або іншою повною вищою освітою, прийняті на посади педагогічних працівників за спеціальностями, фахівці з яких не готувалися вищими навчальними закладами або підготовлені у недостатній кількості, за умови проходження ними підвищення кваліфікації, атестуються як такі, що мають відповідну освіту. Тобто, вчителі та викладачі російської мови і літератури, які пройшли курси підвищення кваліфікації з навчальних дисциплін зарубіжна література (світова література) мають право викладати ці предмети.

Щодо погодження Типового положення з Центральним комітетом профспілки працівників освіти і науки України повідомляємо, що проект зазначеного документу неодноразово подавався на вивчення до ЦК профспілки. За результатами вивчення ЦК профспілки подали свої пропозиції, більшість з яких, що відповідали концепції нового Типового положення, Міністерством враховано.

Заступник директора департаменту,
начальник відділу

І.М. Буденна

Міністерство освіти і науки України

Департамент загальної середньої та дошкільної освіти

01135, м. Київ, проспект Перемоги, 10, тел. (044) 486-26-34, факс (044) 236-10-49

ministry @ mon.gov.ua

25.03.11. № 2/1-15-658

На № _____ від _____

Львівська обласна організація профспілки
працівників освіти і науки України

На численні звернення керівників профспілкових організацій загальноосвітніх навчальних закладів Львівської області щодо призупинення дії Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 06.10.2010 № 930, зареєстрованого в Мін'юсті 14.12.2010 за № 1255/18550 (далі – Типове положення) департамент загальної середньої та дошкільної освіти повідомляє.

Прийняття нового Типового положення зумовлено необхідністю приведення норм щодо атестації педагогічних працівників у відповідність з вимогами законів «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту» та іншими. У Типовому положенні запроваджено норми, спрямовані на захист трудових та соціальних прав педагогічних працівників, а також на заохочування професійного росту вчителя.

Головні принципи і порядок проведення атестації педагогічних працівників залишилися незмінними.

Такими ж як і раніше залишилися кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, які присвоюються за результатами атестації. Також незмінними залишилися вимоги до рівня освіти працівників, яким можуть присвоюватися кваліфікаційні категорії.

У листах Міністерства, направлених до місцевих органів управління освітою, протягом січня-лютого поточного року надано роз'яснення щодо порядку застосування нового Типового положення (листи від 06.01.2011 № 1/9-6, 20.01.2011 № 1/9-34, 26.01.2011 № 1/9-44 та 22.02.2011 № 1/9-118).

У Львівській області велика кількість педагогічних працівників працюють не за фахом освіти. Посадовими особами, які прийняли рішення про призначення на посади педагогічних працівників осіб без відповідної педагогічної освіти після набрання чинності Законами України «Про дошкільну освіту» та «Про загальну середню освіту», грубо порушено вимоги цих Законів.

З метою захисту трудових прав педагогічних працівників, які не мають відповідної фахової освіти й тривалий час працюють у навчальних закладах, Головному управлінню освіти і науки Львівської облдержадміністрації доручено вжити заходів щодо недопущення їх звільнення та погіршення умов праці. У новому Типовому положенні передбачено норму, відповідно до якої, особи з повною вищою педагогічною освітою або іншою повною вищою освітою, прийняті на посади педагогічних працівників за спеціальностями, фахівців з яких підготовлено у недостатній кількості, за умови проходження ними підвищення кваліфікації, атестуються як такі, що мають відповідну освіту (п. 3.21.)

Після вивчення стану щодо кадрового забезпечення навчальних закладів та визначення педагогічних посад, фахівці з яких тривалий час готувалися в недостатній кількості, Головним управлінням буде видано відповідний наказ та врегульовано ситуацію, що склалася.

Інформуємо також, що 17 березня під головуванням Заступника Міністра Жебровського Б.М. проведено круглий стіл за участю представників Міністерства освіти і науки Автономної Республіки Крим, управлінь освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій з питань організованого проведення атестації педагогічних працівників у 2010-2011 навчальному році.

Порушувалися питання про порядок створення атестаційних комісій та їх повноваження, строки проведення атестації, умови збереження кваліфікаційних категорій та педагогічних звань при переході педагогічних працівників на роботу з одних навчальних закладів до інших, порядок оскарження рішень атестаційних комісій. Усі питання, що виникали в окремих навчальних закладах, знайшли розв'язання під час засідання.

У травні-червні поточного року, після закінчення процесу атестації, Міністерство узагальнить пропозиції, які будуть надходити від педагогічних працівників та органів управління освітою і внесе необхідні зміни до Типового положення.

Директор департаменту

О.В. Єресько

Міністерство освіти і науки України

Департамент загальної середньої та дошкільної освіти

01135, м. Київ, проспект Перемоги, 10, тел. (044) 486-26-34, факс (044) 236-10-49

ministry @ mon.gov.ua

06.04.11 № Д/1-15-797

На № _____ від _____

Львівська обласна організація профспілки
працівників освіти і науки України
пр. Шевченка, 7, м. Львів, 79005

Шановна Маріє Григорівно!

Департаментом загальної середньої та дошкільної освіти розглянуто Ваше звернення щодо застосування окремих норм Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 06.10.2010 № 930, зареєстрованого в Мін'юсті 14.12.2010 за № 1255/18550 (далі — Типове положення).

Відповідно до п. 3.17. Типового положення, у разі поновлення на роботі педагогічного працівника, який раніше виконував цю роботу, незалежно від тривалості перерви у роботі, за ним зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється, як правило, через рік після поновлення на роботі, але не пізніше як через два роки.

Цим пунктом передбачено випадки, коли працівник відновлює роботу на педагогічній посаді незалежно від причин припинення трудової діяльності та тривалості перерви у роботі. Жодного відношення до поновлення працівника на роботі за рішенням суду цей пункт не має.

Поновлення працівника на роботі у зв'язку з незаконним розірванням трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу обмежено місячним строком звернення працівника до суду і строками розгляду справи судом та передбачає певний порядок цієї процедури. Після поновлення на роботі за рішенням суду видається наказ про поновлення працівника на роботі та вносяться зміни до його трудової книжки, зокрема визнається недійсним запис, зроблений відповідно до наказу, визнаного судом незаконним. Поновлення на роботі відбувається не з дати винесення судом відповідного рішення, а з дати звільнення працівника.

Проте, п. 3.17. Типового положення передбачає поновлення працівником роботи за фахом незалежно від тривалості перерви у роботі.

Пунктом 4.10. Типового положення визначено, що педагогічні працівники з повною вищою педагогічною або іншою повною вищою освітою, які до набрання чинності Законами України "Про дошкільну освіту", "Про загальну середню освіту", "Про професійно-технічну освіту", "Про вищу освіту" працювали й продовжують безперервно працювати у навчальних та інших закладах не за фахом, атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту.

У разі припинення педагогічної діяльності такими працівниками рішення про повторне прийняття їх на роботу може бути ухвалено лише у порядку, встановленому пунктом 3.21. Типового положення.

Визначення посад педагогічних працівників, фахівці з яких не готувалися вищими навчальними закладами або підготовлено у недостатній кількості, належить до компетенції управління освіти і науки облдержадміністрації.

Чергова атестація педагогічних працівників проводиться один раз на п'ять років. Якщо з дня присвоєння кваліфікаційної категорії пройшло більше п'яти років, дія кваліфікаційної категорії не припиняється.

Рішення про зниження кваліфікаційної категорії може прийняти лише атестаційна комісія за наслідками атестації.

Після завершення процедури атестації у поточному навчальному році Міністерством буде узагальнено пропозиції та зауваження місцевих органів управління освітою, педагогічних працівників та профспілкових організацій і внесено необхідні зміни до Типового положення.

З повагою,

Директор департаменту

О.В. Єресько

**За офіційною інформацією
Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України***

РОЗ'ЯСНЕННЯ З ПИТАНЬ АТЕСТАЦІЇ

1. У 2008 році закінчила педагогічний університет ім. Драгоманова за спеціальністю вихователь дошкільної освіти. Працюю в дошкільному навчальному закладі 8 років. У цьому році проходжу чергову атестацію. Чи можу я отримати за результатами атестації кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії»?

Відповідно до пункту 4.1 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 6 жовтня 2010 р. № 930 (із змінами) (далі – Типове положення), атестація на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій проводиться щодо педагогічних працівників, у тому числі й вихователів дошкільних навчальних закладів, які мають відповідну вищу педагогічну освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра.

Зокрема, пунктом 4.1 Типового положення визначено, що для присвоєння кваліфікаційної категорії вихователі дошкільних навчальних закладів повинні мати повну вищу педагогічну освіту зі спеціальності дошкільна освіта, дошкільне виховання або мати дві освіти, одну з яких – неповну вищу педагогічну або

---

* www.mon.gov.ua

базову педагогічну з цієї самої спеціальності, а другу – повну вищу педагогічну освіту за іншим фахом.

Враховуючи, що Ви маєте відповідну повну вищу педагогічну освіту, яка дає право працювати на посаді вихователя дошкільного навчального закладу, Ви можете атестуватися на присвоєння кваліфікаційних категорій, у тому числі й кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії».

2. Працюю у дошкільному навчальному закладі. Маю неповну вищу педагогічну освіту. Стаж роботи 30 років. У цьому році проходжу чергову атестацію. Звернулася до атестаційної комісії із заявою про присвоєння педагогічного звання «вихователь-методист». Чи повинна я готувати методичні розробки?

Типовим положенням передбачено присвоєння педагогічних звань педагогічним працівникам, які досягли високих показників у роботі.

Зокрема, пунктом 5.2 Типового положення встановлено, що педагогічне звання «вихователь-методист» може присвоюватися вихователям дошкільних навчальних закладів, які здійснюють науково-методичну і науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами.

За таких підстав, якщо Ви відповідаєте вимогам, визначеним пунктом 5.2 Типового положення, за поданням керівника або педагогічної ради навчального закладу атестаційна комісія може присвоїти Вам звання «вихователь-методист».

Крім того, Типовим положенням (пункт 5.4) передбачено присвоєння педагогічного звання вихователям дошкільного навчального закладу, які мають базову або неповну вищу педагогічну освіту, якщо стаж їх педагогічної діяльності становить не менш як 8 років.

Слід зауважити, що Типовим положенням не передбачено подання педагогічним працівником до атестаційної комісії заяв про присвоєння педагогічного звання. Присвоєння педагогічних звань здійснюється лише за поданням керівника або педагогічної ради навчального закладу.

3. Загальний стаж моєї педагогічної діяльності 30 років. Третій рік працюю на посаді практичного психолога. Маю дві повні вищі педагогічні освіти за спеціальностями дошкільне виховання та практична психологія. Курси підвищення кваліфікації пройшла у 2009 році. За результатами атестації у 2010/2011 навчальному році присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії». У поточному навчальному році довантажили 0,5 ставки педагога-організатора. Як повинна здійснюватися оплата праці за навантаження на посаді педагога-організатора?

Питання оплати праці регулюються Кодексом законів про працю України (далі – КЗпП України) та іншими нормативно-правовими актами. Зокрема, статтею 96 КЗпП України встановлено, що посадові оклади службовцям установлює власник або уповноважений ним орган відповідно до посади і кваліфікації працівника. За результатами атестації

власник або уповноважений ним орган має право змінювати посадові оклади службовцям у межах затверджених у встановленому порядку мінімальних і максимальних розмірів окладів на відповідній посаді.

Така ж норма міститься у пункті четвертому Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 р. № 102.

Тобто, визначити розмір оплати праці при довантаженні годинами на іншій посаді має власник або уповноважений ним орган. При цьому, головним критерієм, за яким визначається тарифний розряд такому працівнику, є рівень його кваліфікації.

Враховуючи, що ви багато років працюєте на педагогічних посадах, за результатами атестації на іншій посаді Вам присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», маєте дві повні вищі педагогічні освіти, які дають право працювати на посаді педагога-організатора, встановлення найнижчої кваліфікаційної категорії на цій посаді суперечить загальноновизнаним нормам трудового законодавства.

4. Чи має право атестаційна комісія навчального закладу встановити 9 тарифний розряд педагогічному працівнику, який має середню спеціальну освіту (закінчив педагогічне училище до введення в дію Закону України «Про освіту» за спеціальністю «Початкове навчання»)?

Статтею 39 Основ Законодавства Союзу РСР та союзних республік про народну освіту (в редакції Закону

СРСР від 27.11.1985) встановлено, що середня спеціальна освіта отримується у технікумах, училищах та інших навчальних закладах, віднесених в установленому порядку до середніх спеціальних навчальних закладів.

Відповідно до статті 24 Закону України «Про вищу освіту» від 05 березня 2002 р. № 2984-III (із змінами) (далі – Закон), училища та технікуми віднесено до вищих навчальних закладів першого рівня акредитації, у яких здійснюється підготовка за спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста.

Статтею 7 Закону визначено, що неповна вища освіта відповідає освітньо-кваліфікаційному рівню молодшого спеціаліста. Тобто, середня спеціальна освіта, здобута в училищах і технікумах на території СРСР, прирівнюється до неповної вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста.

Пунктом 4.11 Типового положення про атестацію педагогічних працівників встановлено, що педагогічним працівникам, які не мають повної вищої освіти, за результатами атестації встановлюються тарифні розряди.

Відповідно до Схеми тарифних розрядів посад педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів, наведеної у додатку 6 до наказу Міністерства освіти і науки України «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» від 26 вересня 2005 р. № 557 (із змінами), фахівцям, які не мають освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста (до введення в дію Закону України «Про освіту» – середньої спеціальної освіти), встановлюється 8 тарифний розряд.

Отже, якщо педагогічний працівник має середню спеціальну освіту, йому установлюється 9 тарифний розряд.

5. Чи передбачені Типовим положенням випадки, коли при переході педагогічного працівника з однієї посади на іншу кваліфікаційна категорія не зберігається?

Так. Кваліфікаційна категорія не зберігаються за педагогічним працівником, який переходить працювати на посаду, на якій не передбачено присвоєння кваліфікаційних категорій, зокрема на посаду керівника гуртка, секції, студії, іншої форми гурткової роботи; майстра виробничого навчання; культорганізатора; акомпаніатора; екскурсовода; інструктора з туризму; помічника директора з режиму, старшого чергового з режиму, чергового з режиму у загальноосвітніх школах та професійних училищах соціальної реабілітації; асистента вчителя-реабілітолога; завідувача та консультанта психолого-медико-педагогічної консультації.

Згідно з пунктом 4 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.93 № 102, посадові оклади встановлюються керівниками навчальних закладів на основі діючих тарифних розрядів працівників відповідної кваліфікації з наступною атестацією.

При встановленні тарифного розряду враховуються освітній рівень працівника, професійна компетентність, педагогічний досвід, результативність та якість роботи, інші дані, які характеризують його професійну діяльність.

Як правило, педагогічному працівнику, який на попередній посаді за результатами атестації мав кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», при переході на посаду, на якій не передбачено присвоєння кваліфікаційних категорій, встановлюється найвищий тарифний розряд, передбачений на цій посаді. Наприклад, вчителю, який мав кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», при переході на посаду керівника гуртка керівник навчального закладу до наступної атестації має встановити найвищий тарифний розряд, передбачений на цій посаді, тобто десятий тарифний розряд.

У разі відновлення працівником роботи на посаді, на якій йому присвоювалися кваліфікаційні категорії, зберігається кваліфікаційна категорія, яку педагогічний працівник мав за результатами останньої атестації на цій посаді.

6. У загальноосвітній школі вчитель обслуговуючої праці за результатами атестації отримав вищу категорію (12-й розряд). У 2011 - 2012 н.р. педагогічне навантаження його складається з 18 годин обслуговуючої праці і 1 години гурткової роботи з крою та шиття у цій же школі із дівчатками у яких вона викладає. По якому розряду оплачується одна година гурткової роботи? Таке ж питання стосується і вчителів інших предметів, які мають по 1-2 години гурткової роботи в своїй школі по своєму фаху.

Питання оплати праці регулюються Кодексом законів про працю України (далі – КЗпП України) та

іншими нормативно-правовими актами. Зокрема, статтею 96 КЗпП України встановлено, що посадові оклади службовцям установлює власник або уповноважений ним орган відповідно до посади і кваліфікації працівника. За результатами атестації власник або уповноважений ним орган має право змінювати посадові оклади службовцям у межах затверджених у встановленому порядку мінімальних і максимальних розмірів окладів на відповідній посаді.

Така ж норма міститься у пункті 4 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 р. № 102.

Тобто, визначити розмір оплати праці при довантаженні годинами на іншій посаді має власник або уповноважений ним орган. При цьому, головним критерієм, за яким визначається тарифний розряд такому працівнику, є рівень його кваліфікації.

Відповідно до пункту 4.11 Типового положення про атестацію педагогічних працівників (далі – Типове положення), керівникам гуртків, незалежно від рівня здобутої ними освіти, за результатами атестації встановлюються тарифні розряди. Згідно з додатком 8 до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ», керівникам гуртків можуть встановлюватися 8-10 тарифні розряди.

Враховуючи, що вчителю обслуговуючої праці атестаційною комісією присвоєно кваліфікаційну

категорію «спеціаліст вищої категорії», при довантаженні його годинами гурткової роботи власник або уповноважений ним орган має встановити найвищий тарифний розряд, передбачений на цій посаді, тобто десятий тарифний розряд. Встановлення педагогічному працівнику, який має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» найнижчої кваліфікаційної категорії (тарифного розряду) на іншій посаді суперечить загальноновизнаним нормам трудового законодавства.

7. Маю дві повні вищі педагогічні освіти, одна з яких – логопед. У 2011 році перейшла на посаду логопеда. Маю вищу кваліфікаційну категорію як вихователь спецгрупи та педагогічне звання “вихователь-методист”. На посаді логопеда не атестувалася, стаж роботи 5,5 років. Яка кваліфікаційна категорія за мною зберігається, на яку кваліфікаційну категорію мені атестуватися як логопеду?

За нормою пункту 3.22 Типового положення, починаючи з 30 грудня 2010 року, за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, за наявності відповідної фахової освіти зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) до наступної атестації. Кваліфікаційна категорія зберігається як при переході з одного навчального закладу до іншого, так і при переході з однієї посади на іншу у цьому самому закладі.

Як зазначено у роз'ясненні на попереднє запитання, встановлення найнижчої кваліфікаційної категорії (тарифного розряду) педагогічному працівнику високої

кваліфікації, який має відповідну фахову освіту і переходить працювати на іншу педагогічну посаду, суперечить загально визнаним нормам трудового законодавства.

Отже, якщо на посаді вихователя спецгрупи Вам за результатами атестації присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», при переході на посаду логопеда у цьому ж закладі за Вами має зберігатися присвоєна кваліфікаційна категорія до наступної атестації.

Під час наступної чергової атестації атестаційна комісія може прийняти рішення про відповідність кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії», яку Ви мали за результатами попередньої атестації. Також може бути прийнято рішення про зниження кваліфікаційної категорії, якщо Ви не будете відповідати вимогам, встановленим для присвоєння цієї кваліфікаційної категорії. Головним критерієм при цьому має бути відповідність працівника вимогам, встановленим пунктами 4.3. - 4.6. Типового положення.

8. Чи поширюється кваліфікаційна категорія "спеціаліст вищої категорії" та педагогічне звання "викладач-методист", які я отримала за результатами атестації у 2009 р. за основним місцем роботи в музичній школі (стаж - 32 роки), на моє навантаження у гімназії, де я 11 років працюю за сумісництвом. В обох навчальних закладах викладаю предмети згідно фаху за дипломом. Пройшла курси підвищення кваліфікації в ОІППО у 2012 р.

Відповідно до пункту 3.18 Типового положення, педагогічні працівники, які працюють у навчальних закладах за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору, атестуються на загальних підставах.

Така сама норма існувала у Типовому положенні, яке втратило чинність. Зокрема, пунктом 2.3 було визначено, що педагогічні працівники, для яких навчально-виховні заклади не є основним місцем роботи, атестуються на загальних підставах. Тобто, норма, яка існувала у попередньому Типовому положенні не змінилася.

Необхідно зауважити, що правила, визначені у Типовому положенні, застосовуються лише щодо педагогічних працівників, які атестуються після набрання ним чинності, тобто після 30 грудня 2010 року. За педагогічними працівниками, які атестувалися раніше, зберігаються присвоєні за результатами попередніх атестацій кваліфікаційні категорії та педагогічні звання до наступної атестації.

Педагогічні працівники, які обіймають за основним місцем роботи та у навчальному закладі, де вони працюють за сумісництвом, різні педагогічні посади, атестуються на кожній із займаних посад.

9. Чи необхідно у поточному навчальному році атестувати педагогічних працівників, які проходять чергову атестацію, на відповідність раніше присвоєним педагогічним званням? Чи потрібно у зв'язку із внесенням змін до Типового положення скласти окремі списки для атестації працівників на підтвердження педагогічних звань?

У зв'язку із внесенням змін до Типового положення про атестацію педагогічних працівників (далі – Типове положення), всі працівники, які мають педагогічні звання, повинні під час своєї чергової атестації також атестуватися на відповідність раніше присвоєним педагогічним званням. Атестація на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню здійснюється, як правило, не рідше одного разу на п'ять років.

У поточному навчальному році всі включені до списку осіб для проходження чергової атестації працівники, які мають педагогічні звання, повинні також атестуватися на відповідність раніше присвоєним педагогічним званням. Складати окремі списки працівників, які атестуються на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню, не потрібно.

Слід зауважити, що Типове положення не передбачає подання педагогічним працівником до атестаційної комісії заяв про присвоєння педагогічного звання. Не потрібно також подавати заяву про атестацію на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню. Присвоєння педагогічних звань здійснюється лише за поданням керівника або педагогічної ради навчального закладу. Для атестації на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню достатньо включити працівника до списку осіб для проходження чергової атестації.

10. Чи повинні учителі (викладачі), які атестуються на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню «учитель-методист» («викладач-методист») готувати кожні п'ять років нові методичні розробки?

Типовим положенням передбачено присвоєння педагогічних звань педагогічним працівникам, які досягли високих показників у роботі.

Зокрема, пунктом 5.2 Типового положення визначено, що педагогічні звання «учитель-методист», «викладач-методист» можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», здійснюють науково-методичну і науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами або професійними об'єднаннями викладачів професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, закладів післядипломної освіти.

Вимога про обов'язкову підготовку власних методичних розробок педагогічними працівниками, які атестуються на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню, Типовим положенням не передбачена. Тобто, атестаційною комісією при атестації вчителя, який має педагогічне звання «учитель-методист» і у міжатестаційний період не підготував нових методичних розробок, може бути прийнято рішення про його відповідність раніше присвоєному педагогічному званню, якщо він продовжує здійснювати науково-методичну і науково-дослідну діяльність, але не запровадив нових методичних розробок, які були б схвалені науково-методичними установами.

11. За наслідками попередньої атестації у 2007 році педагогічному працівнику присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне

звання "старший вчитель". За міжатестаційний період працівник суттєво знизив рівень професійної діяльності. Чи має право керівник навчального закладу порушити клопотання про зниження такому працівнику кваліфікаційної категорії до рівня кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії» і комісія якого рівня може прийняти таке рішення?

Оскільки педагогічний працівник останній раз атестувався у 2007 році, він повинен у поточному навчальному році проходити чергову атестацію. Враховуючи, що керівником навчального закладу у минулому навчальному році не було порушено клопотання про позачергову атестацію працівника, який знизив рівень професійної діяльності, у поточному навчальному році він на загальних підставах має бути включеним до списку осіб, які підлягають черговій атестації.

До 1 березня 2012 року керівнику навчального закладу слід подати до атестаційної комісії характеристику діяльності педагогічного працівника у міжатестаційний період, у якій необхідно дати оцінку виконання педагогічним працівником посадових обов'язків, навести відомості про його професійну підготовку, творчі та організаторські здібності, ініціативність, компетентність, організованість, морально-психологічні якості, дані про участь у роботі методичних об'єднань тощо. Якщо керівник вважає, що педагогічний працівник не відповідає раніше присвоєній кваліфікаційній категорії, він має зазначити про це у характеристиці. Характеристика має бути

неупередженою, об'єктивною, містити лише достовірні та перевірені дані.

Атестаційна комісія навчального закладу (атестаційна комісія I рівня) за результатами вивчення педагогічної діяльності вчителя, у разі підтвердження даних про суттєве зниження ним рівня професійної діяльності, може ухвалити рішення про невідповідність працівника раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії».

Оскільки присвоєння кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії» належить до компетенції атестаційної комісії відділу освіти (атестаційна комісія II рівня), прийняти рішення про відповідність (невідповідність) працівника цій кваліфікаційній категорії може лише атестаційна комісія II рівня.

За таких підстав, атестаційна комісія I рівня має порушити клопотання перед атестаційною комісією II рівня про визнання вчителя таким, що не відповідає кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та про присвоєння йому кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії».

12. Які вимоги до присвоєння педагогічного звання "старший учитель". Чи потрібно мати для цього друковані роботи? Чи може адміністрація закладу відмовити в розгляді заяви, мотивуючи їх відсутність?

Відповідно до пункту 5.3 Типового положення, педагогічне звання «старший учитель» може присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційні категорії «спеціаліст вищої категорії» або

«спеціаліст першої категорії» та досягли високого професіоналізму в роботі, систематично використовують передовий педагогічний досвід, беруть активну участь у його поширенні, надають практичну допомогу іншим педагогічним працівникам.

У Типовому положенні не міститься вимоги про необхідність підготовки претендентом на присвоєння педагогічного звання «старший учитель» друкованих праць з теорії та методики організації навчально-виховного процесу або з інших питань.

Необхідно врахувати також, що Типове положення не передбачає подання педагогічним працівником до атестаційної комісії заяв про присвоєння педагогічного звання. Присвоєння педагогічних звань здійснюється лише за поданням керівника або педагогічної ради навчального закладу.

13. У 1987 році закінчила педагогічне училище. Працювала вчителем початкових класів. У 2007 році закінчила університет за спеціальністю початкове навчання, але була переведена на посаду вчителя математики і атестувалася на кваліфікаційну категорію «спеціаліст». У 2010 році отримала другу повну вищу освіту за спеціальністю математика і у цьому ж році за результатами атестації на посаді вчителя математики присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії». У поточному навчальному році переведена на посаду вчителя початкових класів, але оплату праці здійснюють як спеціалісту за 9 тарифним розрядом. Курси підвищення кваліфікації на посаді вчителя початкових класів уже пройшла. Стаж на посаді

вчителя початкових класів – 9 років, на посаді вчителя математики – 6 років. Чи повинні були залишити мені кваліфікаційну категорію, яку я мала на посаді вчителя математики при переході на посаду вчителя початкових класів?

Відповідно до пункту 3.22 Типового положення, за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому самому закладі, зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації.

Пункт 3.22 введено до Типового положення з метою соціального захисту педагогічних працівників, які тривалий час працювали на педагогічних посадах, досягли високого рівня професіоналізму та перейшли працювати на інші педагогічні посади. Позбавлення працівника кваліфікаційної категорії, яку він досягнув протягом багатьох років роботи на педагогічних посадах, і встановлення йому найнижчої кваліфікаційної категорії «спеціаліст» суперечить загальновизнаним нормам трудового законодавства.

За таких підстав, при переході з посади вчителя математики на посаду вчителя початкових класів, відповідно до пункту 3.22 Типового положення, до наступної атестації за вами необхідно було зберегти кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії», яка була присвоєна на посаді вчителя математики.

14. Чи зберігається кваліфікаційна категорія при переході педагогічного працівника з посади методиста на педагогічну посаду до навчального закладу?

Відповідно до пункту 3.22. Типового положення про атестацію педагогічних працівників, при переході педагогічного працівника з методичної установи на педагогічні посади до навчального закладу за ним зберігається присвоєна раніше кваліфікаційна категорія до наступної атестації.

Тобто, якщо працівнику на посаді методиста районного (міського) методичного кабінету (центру) присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», то при переході на педагогічну посаду до навчального закладу за ним до наступної атестації зберігається зазначена кваліфікаційна категорія.

При наступній атестації такого працівника атестаційною комісією може бути прийнято рішення про його відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» або про невідповідність працівника раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та про присвоєння кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст другої категорії» чи «спеціаліст».

При присвоєнні кваліфікаційної категорії слід керуватися вимогами, встановленими пунктами 4.3-4.6 Типового положення.

15. Чи може педагогічний працівник атестуватися за двома посадами одночасно: педагог організатор та вчитель початкових класів? Як оформити атестаційний лист у такому випадку?

Відповідно до пункту 3.18 Типового положення, при суміщенні працівниками педагогічних посад в одному

навчальному закладі їх атестація здійснюється з кожної із займаних посад.

Атестація педагогічних працівників здійснюється, як правило, один раз на п'ять років. Педагогічний працівник, який у рік чергової атестації суміщає педагогічні посади, тобто поряд з своєю основною роботою виконує додаткову роботу за іншою педагогічною посадою, проходить атестацію з кожної із займаних посад.

Типовим положенням передбачено також, що за заявою працівника або за поданням керівника чи педагогічної ради начального закладу може проводитися позачергова атестація. Тобто, атестація працівника, який суміщає педагогічні посади, може проводитися, як одночасно, так і в різні терміни.

Доцільно синхронізувати атестаційні процедури працівника, який обіймає дві або більше посад у одному навчальному закладі, проводячи їх одночасно.

На педагогічних працівників, які суміщають педагогічні посади, атестаційні листи оформляються окремо на відповідність кожній із займаних посад.

16. Чи потрібно подавати методичні розробки на схвалення вченою радою інституту післядипломної освіти педагогічним працівникам, які атестуються на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню "учитель-методист", "педагог-організатор-методист", "практичний психолог-методист", "керівник гуртка-методист"?

Типовим положенням передбачено присвоєння педагогічних звань педагогічним працівникам, які досягли високих показників у роботі.

Зокрема, пунктом 5.2 Типового положення визначено, що педагогічні звання "учитель-методист", "педагог-організатор-методист", "практичний психолог-методист", "керівник-гуртка-методист" можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» (для педагогічного звання «керівник гуртка-методист» – найвищий тарифний розряд), здійснюють науково-методичну і науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами або професійними об'єднаннями викладачів професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, закладів післядипломної освіти.

Вимога про обов'язкову підготовку власних методичних розробок педагогічними працівниками, які атестуються на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню, Типовим положенням не передбачена. Тобто, атестаційною комісією при атестації педагогічного працівника, який має педагогічне звання ("учитель-методист", "педагог-організатор-методист", "практичний психолог-методист", "керівник-гуртка-методист") і у міжатестаційний період не підготували нових методичних розробок, може бути прийнято рішення про його відповідність раніше присвоєному педагогічному званню, якщо він продовжує здійснювати науково-методичну і науково-дослідну діяльність, але не запровадив нових методичних розробок, які були б схвалені науково-методичними установами.

17. Чи обов'язкове дотримання послідовності у встановленні тарифних розрядів майстрам виробничого навчання?

Типове положення не містить вимоги про послідовність у присвоєнні тарифних розрядів.

Відповідно до пункту 4.11 Типового положення, при встановленні тарифного розряду враховуються освітній рівень працівника, професійна компетентність, педагогічний досвід, результативність та якість роботи, інші дані, які характеризують його професійну діяльність.

18. Просимо дати роз'яснення щодо пункту 3.20 Типового положення. Які курси має пройти вчитель, який викладає кілька навчальних дисциплін, зокрема математику, фізику та інформатику. За дипломом: вчитель математики. Чи поширюється кваліфікаційна категорія на педагогічне навантаження вчителя, який викладає предмети варіативної складової змісту загальної середньої освіти?

Вчитель, який викладає два або більше навчальні предмети (дисципліни) має атестуватися з предмета (предметів), який він викладає за спеціальністю. Присвоєна за результатами атестації кваліфікаційна категорія буде поширюватися на все педагогічне навантаження вчителя, якщо він пройшов курси підвищення кваліфікації з навчальних дисциплін інваріантної складової змісту загальної середньої освіти, які він викладає, як це передбачено пунктом 3.20 Типового положення.

Якщо вчитель, крім предмета за спеціальністю викладає навчальні дисципліни варіативної складової, присвоєна кваліфікаційна категорія також поширюється на це педагогічне навантаження. При цьому, вимоги щодо проходження курсів підвищення кваліфікації з цих навчальних дисциплін Типовим положенням не пред'являються.

Вчитель математики, який крім математики викладає інформатику та фізику, має проходити підвищення кваліфікації з цих трьох навчальних дисциплін за інтегрованими програмами.

Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20 грудня 2011 року № 1473 доручено Міністерству освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, управлінням освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, закладам післядипломної педагогічної освіти забезпечити підвищення кваліфікації вчителів та викладачів, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, за інтегрованими програмами.

19. У 1981 році отримала повну вищу педагогічну освіту, за фахом вчитель біології. З 1996 року працюю в школі вчителем хімії. На цій посаді атестувалася у 2005 та у 2010 роках. За результатами останньої атестації мені підтверджено кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії». У листопаді 2010 року звільнилася з роботи у зв'язку з виходом на пенсію, але через три дні відновила роботу на тій же посаді, у тому ж навчальному закладі. Після повернення на

роботу мені повідомили, що я втратила кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та повинна у 2012/2013 навчальному році атестуватися і за результатами атестації мені буде встановлено кваліфікаційну категорію «спеціаліст».

Чи правомірні дії посадових осіб органу управління освітою?

Повідомляємо, що Типове положення про атестацію педагогічних працівників (далі – Типове положення) набрало чинності 30 грудня 2010 року і його норми можуть застосовуватися лише до тих працівників, яких прийнято на роботу після набрання ним чинності, а також які атестуватимуться після 30 грудня 2010 року.

Враховуючи, що Ви після короткотривалої перерви повернулися на роботу до набрання чинності новим Типовим положенням, порядок збереження за Вами кваліфікаційної категорії має вирішуватися за нормами, встановленими Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників України, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 20 серпня 1993 року (зі змінами) № 310. Зокрема, пунктом 3.2 цього Типового положення було встановлено, що кваліфікаційні категорії втрачають чинність, якщо вони не підтверджені атестаційною комісією протягом п'яти років з дня їх встановлення, тобто є чинними протягом п'яти років після їх присвоєння (підтвердження).

Та обставина, що ви звільнилися з роботи, а через три дні повернулися до педагогічної діяльності, не перериває перебігу строку дії кваліфікаційної категорії, тобто Ваша чергова атестація відбудеться у 2014/2015

навчальному році. До цього часу за Вами має зберігатися кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», яка була підтверджена атестаційною комісією у 2010 році.

Чинним Типовим положенням не встановлено жодної норми, яка б давала підстави для встановлення Вам кваліфікаційної категорії «спеціаліст» після відновлення роботи на педагогічній посаді.

Не відповідають вимогам Типового положення твердження про неможливість присвоєння (підтвердження) Вам кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії» у зв'язку з відсутністю відповідної освіти на посаді вчителя хімії.

Пунктом 4.10 Типового положення визначено, що педагогічні працівники з повною вищою педагогічною освітою, які до набрання чинності Законом "Про загальну середню освіту" (далі – Закон) працювали й продовжують працювати у навчальних закладах не за фахом, атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту. Ця норма базується на правилах, встановлених статтею 48 Закону.

Враховуючи, що Ви працюєте на посаді вчителя хімії з 1996 року, а Закон набрав чинності в 1999 році, Ви вважаєтеся такою, що маєте відповідну освіту для викладання цієї навчальної дисципліни, і Вам за результатами атестації можуть присвоюватися кваліфікаційні категорії.

20. Просимо дати роз'яснення, якими комісіями атестуються практичні психологи системи освіти на

відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії “спеціаліст вищої категорії”. Санаторна школа-інтернат, де я працюю, підпорядкована Головному управлінню освіти і науки облдержадміністрації.

Атестація педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів на відповідність займаній посаді, у тому числі практичних психологів, здійснюється атестаційними комісіями, створеними у навчальних закладах (атестаційні комісії I рівня). У Типовому положенні не передбачено будь-яких винятків при атестації практичних психологів.

Відповідно до пункту 2.12 Типового положення, атестаційні комісії I рівня атестують працівників на відповідність займаній посаді та уповноважені присвоювати (атестувати на відповідність раніше присвоєним) їм кваліфікаційні категорії «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії».

Питання про присвоєння педагогічному працівнику, у тому числі й практичному психологу, кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії» розглядається атестаційною комісією I рівня та у разі позитивного розгляду цього питання, порушується клопотання перед атестаційною комісією вищого рівня про присвоєння (відповідність раніше присвоєній) кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії».

Враховуючи, що навчальний заклад у якому Ви працюєте, підпорядкований Головному управлінню освіти і науки облдержадміністрації, клопотання атестаційної комісії навчального закладу має

направлятися до атестаційної комісії Головного управління освіти і науки облдержадміністрації, тобто до комісії III рівня.

21. Як атестується методист районного (міського) методичного кабінету з психологічної служби, якщо він за сумісництвом працює практичним психологом загальноосвітнього навчального закладу? Комісія якого рівня у такому випадку приймає рішення про присвоєння практичному психологу навчального закладу педагогічного звання «практичний психолог-методист»?

Відповідно до пункту 2.13 Типового положення, методисти районних (міських) методичних кабінетів з психологічної служби атестуються на відповідність займаній посаді та на присвоєння кваліфікаційних категорій «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії» атестаційними комісіями районних (міських) відділів освіти.

Питання про присвоєння методисту районного (міського) методичного кабінету з психологічної служби кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії» розглядається атестаційною комісією районного (міського) відділу освіти та у разі позитивного розгляду цього питання, порушується клопотання перед атестаційною комісією управління освіти і науки облдержадміністрації про присвоєння (відповідність раніше присвоєній) кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії».

Пунктом 3.18 Типового положення визначено, що педагогічні працівники, які працюють у навчальних

закладах за сумісництвом, атестуються на загальних підставах. Тобто, якщо крім посади методиста Ви обіймаєте посаду практичного психолога навчального закладу, слід атестуватися окремо на кожній з посад. При цьому, практичний психолог навчального закладу атестується за правилами, встановленими для атестації працівників навчальних закладів.

Педагогічне звання «практичний психолог-методист» практичному психологу навчального закладу, відповідно до пункту 2.13 Типового положення, присвоюється атестаційною комісією районного (міського) відділу освіти (комісія II рівня).

22. Прокоментуйте пункт 3.8 Типового положення, зокрема речення “Рішення атестаційної комісії приймаються простою більшістю голосів присутніх на засіданні її членів”.

Проста більшість голосів — отримання за рішення, яке поставлено на голосування, більше половини голосів членів атестаційної комісії, які брали участь у голосуванні. Наприклад, якщо у голосуванні брали участь вісім членів комісії, з яких п'ять проголосували за рішення, яке поставлено на голосування, воно вважається прийнятим.

Крім того, у різних галузях права (конституційному, виборчому, цивільному), політології, а також у розмовно-побутовій лексиці розрізняються категорії абсолютної більшості, відносної більшості, та кваліфікованої більшості.

23. У зв'язку із змінами, внесеними до пункту 3.8 Типового положення, як тепер здійснюється голосування членів атестаційної комісії?

Типове положення не містить вимоги до форми голосування членів атестаційної комісії. Поставлені на голосування рішення атестаційної комісії можуть прийматися, як відкритим, так і таємним голосуванням.

При відкритому голосуванні не приховується, як проголосував той або інший член атестаційної комісії. При таємному голосуванні, навпаки, вживаються заходи, щоб ця інформація була недоступна.

24. Маю повну вищу педагогічну освіту за спеціальністю українська мова і література, але тривалий час працювала вчителем початкових класів. У 2009 році за результатами атестації присвоєно кваліфікаційну категорію "спеціаліст II категорії". З вересня 2011 року перейшла працювати на посаду вчителя української мови і літератури. Чи зберігається у такому випадку за мною кваліфікаційна категорія "спеціаліст II категорії" і якщо зберігається, то на який термін?

Відповідно до пункту 3.22 Типового положення, за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому самому закладі, зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації. Така норма застосовується з дня набрання чинності Типовим положенням, тобто з 30 грудня 2010 року.

Враховуючи, що Ви маєте відповідну педагогічну освіту, необхідну для зарахування на посаду вчителя української мови і літератури, за Вами зберігається кваліфікаційна категорія «спеціаліст II категорії» до наступної атестації.

25. Чи правомірно встановили кваліфікаційну категорію «спеціаліст» вчителю математики, який у 2006 році звільнився з роботи у зв'язку з виходом на пенсію, а у вересні 2010 року відновив роботу на посаді вчителя математики. Перед виходом на пенсію мав кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії».

Рішення про встановлення вчителю кваліфікаційної категорії «спеціаліст» є необґрунтованим та таким, що суперечить вимогам Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 20.08.93 № 310, яке було чинним на час повернення вчителя на роботу до школи.

Відповідно до пункту 5.10. Типового положення, педагогічним працівникам, які припинили педагогічну діяльність у зв'язку з виходом на пенсію, у випадках відновлення ними роботи за фахом у навчальних закладах зберігається кваліфікаційна категорія, педагогічне звання, набуті раніше, чинність яких продовжується не більше ніж на один рік з наступною атестацією на загальних підставах.

З набранням чинності Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від

06.10.2010 № 930, діє норма (п. 3.17), відповідно до якої, за працівниками, які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу.

За таких підстав, при прийомі на роботу у вересні 2010 року вчителю математики мали встановити кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» з наступною атестацією у встановлений Типовим положенням строк.

26. Працюю вчителем фізики у ліцеї. У 1995 році закінчив Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», педагогічної освіти не маю. З 1998 року працюю вчителем фізики: спочатку за сумісництвом у загальноосвітній школі, а з 2001 року – постійно у ліцеї. У 2001 році я переміг у міському конкурсі «Вчитель року», нагороджений грамотою Міністерства, маю переможців учнівських олімпіад II та III етапів. Останній раз атестувався у 2007 році, присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії». Чи можу я атестуватися на присвоєння кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії»?

Відповідно до пункту 4.10 Типового положення, педагогічні працівники з повною вищою педагогічною або іншою повною вищою освітою, які до набрання чинності Законом України "Про загальну середню

освіту" (далі – Закон) працювали й продовжують працювати у навчальних та інших закладах не за фахом, атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційних категорій та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту.

Враховуючи, що Ви працюєте на посаді вчителя фізики з 1998 року, а Закон набрав чинності у 1999 році, Ви вважаєтеся таким, що маєте відповідну освіту для викладання цієї навчальної дисципліни і за результатами атестації Вам можуть присвоюватися кваліфікаційні категорії.

Оскільки за результатами попередньої атестації Вам присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії», Ви можете атестуватися на присвоєння кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії». Критерієм для присвоєння цієї кваліфікаційної категорії є відповідність працівника вимогам, встановленим пунктом 4.6 Типового положення.

27. Чи може педагогічний працівник відмовитися від чергової атестації?

Ні, не може. Статтею 27 Закону України «Про загальну середню освіту» встановлено, що атестація педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів є обов'язковою і здійснюється, як правило, один раз на п'ять років. Такі ж вимоги щодо обов'язковості атестації містяться у Законах «Про дошкільну освіту» (ст. 32), «Про професійно-технічну освіту» (ст. 45), «Про позашкільну освіту» (ст. 25), «Про вищу освіту» (ст. 48). Пунктом 1.5. Типового положення

також визначено, що атестація педагогічних працівників є обов'язковою.

Відповідно до пунктів 3.1 та 3.2 Типового положення, керівник закладу щорічно на початку навчального року подає до атестаційної комісії списки педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації. Атестаційна комісія затверджує ці списки та визначає графік проведення атестації працівників. З огляду на викладене, згода педагогічного працівника для проходження чергової атестації не потрібна.

Водночас, пунктами 3.15 та 3.16 Типового положення передбачено випадки, коли атестація може бути перенесена або відстрочена. Зокрема, атестація працівника може бути перенесена на один рік у разі його тривалої непрацездатності або при переході у рік проведення чергової атестації на роботу до іншого навчального закладу та з інших поважних причин. Чергова атестація педагогічних працівників, які поєднують роботу з навчанням у вищих навчальних закладах за напрямками (спеціальностями) педагогічного профілю, за їх згодою може бути відстрочена до закінчення навчання.

28. Як атестуються вихователі дошкільних навчальних закладів, які закінчили однорічні педагогічні класи?

Згідно з додатком 4 до Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.93 № 102, освіта педагогічних працівників, які

закінчили однорічні педагогічні класи після 31 серпня 1961 року, прирівнюється до середньої спеціальної освіти (після набрання чинності Законом України «Про освіту – неповна вища освіта»).

Пунктом 4.11 Типового положення встановлено, що педагогічним працівникам, які не мають повної вищої освіти за результатами атестації встановлюються тарифні розряди. Така ж норма містилася у пункті 2.2 Типового положення про атестацію педагогічних працівників України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 20 серпня 1993 р. № 310 (зі змінами), яке нині втратило чинність.

Відповідно до Схеми тарифних розрядів посад керівних та педагогічних працівників дитячих дошкільних навчальних закладів усіх типів і найменувань (додаток 9 до наказу Міністерства освіти і науки України «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» від 26.09.2005 р. № 557), вихователям, які не мають освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста (до введення в дію Закону України "Про освіту" – середньої спеціальної освіти), встановлюється 8 тарифний розряд.

За таких підстав, за результатами атестації педагогічним працівникам, які закінчили однорічні педагогічні класи, може встановлюватися 9 тарифний розряд.

ЗМІСТ

Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 р. № 930 «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників»	1
Типове положення про атестацію педагогічних працівників	5
Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 06.01.2011 р. N 1/9-6 про застосування Типового положення про атестацію педагогічних працівників	41
Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 26.01.2011 р. N 1/9-44 про застосування деяких норм Типового положення про атестацію педагогічних працівників	43
Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.02.2011 р. N 1/9-118 про застосування деяких норм Типового положення про атестацію педагогічних працівників	46
Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.08.2011 р. N 1/11-8241 щодо атестації педагогічних працівників	49
Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 23.09.2011 р. N 1/9-727 про застосування деяких норм Типового положення про атестацію педагогічних працівників	50
Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 24.02.2011 р. № 2/1-15-395 про надання роз'яснення з питань атестації	53
Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 25.03.2011 р. № 2/1-15-658 щодо призупинення дії Типового положення про атестацію педагогічних працівників	56
Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 06.04.2011 р. № 2/1-15-797 щодо застосування окремих норм Типового положення про атестацію педагогічних працівників	59
Роз'яснення Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України з окремих питань атестації	62

Ваші пропозиції щодо забезпечення статутної діяльності просимо надсилати за адресами:

E-mail: profspilkaosvity@litech.net

Тел./факс 235-70-70

Відділи: 242-16-18, 242-16-19, 235-67-93

79005, м. Львів,
проспект Т.Г. Шевченка, 7

Відповідальні за випуск:

М.Г. Яцейко – голова Львівської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України;

Г.М. Долішня – заступник голови обласної організації Профспілки;

М.М. Калин – завідувач відділом соціально-економічного захисту та заробітної плати;

М.В. Малярчин – правовий інспектор праці;

В.Б. Корчинський – юрисконсульт;

І.З. Індичовська – спеціаліст організаційного відділу

У. І. Гнип – завідувач адміністративно-господарським відділом